

Vychází každý čtvrtek o
9. hodině. Expedicí se
nachází v Nových alejích
číslo 116.

DALIBOR

Předplacení při odbírání
v Praze pro měsíce říjen,
listopad a prosinec 50 kr.,
s poštou 1 zl.

Hudební týdeník s měsíční notovou přílohou.

Odpovědný redaktor:

Emanuel Meliš.

Nakladatel:

Robert Veit.

Číslo 4.

28. října 1858.

1. ročník.

*Lyrický monolog.**

„O housle mé, ty vaše milé zvuky
mých citů stříbrné jsou jasné zvony
a nejtajnější mého srdce tluky
naleznou ve vás sbratřené své tóny!
Třesoucích prstů slabé přitisknutí —
a bolestná se píseň vzduchem třese,
zas silné ruky náhle obemknutí
a vítězná se píseň vzduchem nese!
Když přitisknu vás k tváři, housle milé,
zdá se, že myšlenky si sám ukrádám,
že ducha svého v píseň dumnou vprádám,
že přišla svaté zpovědi už chvíle.
Jak divně vždy to na mne působí,
když zpěvným slovem se tak zpovídám
a myšlenky své jako osoby
mně divné mimo sebe uhlídám!
Tu měří oči moje nedůvěrné,
jak dlouhé jsou těch osob stíny černé,
a srdce cítí, co vystoupilo z něho,
že vykoupeno, že víc není jeho.
A štěstí ještě, že v té přírodě
je s lidským srdcem všechno ve shodě,
že příroda se nám zas zpovídá,
v nás myšlének svých obraz uhlídá.
Když slavík v háji píseň klototá,
má zpěvná struna za ním šepotá;
když proudy vod svou píseň zahučí,
má zpěvná struna se jí naučí;
když vichr píseň mocnou zašumí,
ptám se své struny, zdaž jí neumí;
když bouř svou píseň hory roztřeše,
ptám se své struny, zdaž jí nesnese!“

Jan Neruda.

Stav hudby v severovýchodní Haliči.

Líčí Vilém Blodek.

Roku 185* povolán jsem byl za učitele hudby k hra-
běti Ž... do Lubyczy. Přišel na místo, shledal jsem,
že se nacházím v bídné vesnici, v nížto se toliko rusín-
ský chrám nalezal. Ó jak teskno mi bylo v této samotě!

*) Vyňato z romancí náležející většímu cyklu.

Co jsem měl počítí? V prázdných chvílích konal jsem
výlety do okolí pozorujíc všude hudební poměry této krajiny
a zaznamenal jsem si všecko, co by k osvětlení hudeb-
ního stavu v Haliči sloužiti mohlo. Nuže! zde podávám
stručný nástin svého pozorování!

V žádné zemi Rakouska nestojí snad hudba na tak
nízkém stupni a v tak bídném stavu, jako v severový-
chodní Haliči. Pošvátne toto umění hyzdí se tu v také
míře, že každého, vstoupí-li do chrámu hudbu poslouchati,
hrůza obejde při této směsici smušných sporozvuků.

Jak známo, bydlí v této krajině Rusíni, z nichžto
jedna část ku křesťansko-katolické, druhá však k řecko-
spojené církvi náleží. Z této příčiny nalezá se v každé
vesnici cyrkew (chrám rusínský) a jen ve větších městech
nachází se chrám katolický. Rusínské chrámy jsou jedno-
tvárně staveny, sestávající z jedné kuple, jež na všech
čtyř úhlách křídlem opatřena jest, tak že plán kříží se
podobá. Velký oltář stojí v křídle východním, křesťní
v severním a hrob svatý v jižním. Hlavní vchod na-
chází se, jako u chrámů katolických, naproti velkému oltáři.
Ve vískách jsou chrámy z prken sbity, kamž často déšť
a sníh vniká.

Při službách Božích zpívají toliko mužští a chlapeč,
kteřížto poslední se jen cvičí. Týž zpěv děje se bez not.
Muž, vyšším bassem nadaný, zpívá vrchní hlas a ostatní
bručí s ním, aneb někdo zpívá první hlas o oktávu níže,
z čehož někdy hrozné zlozvuky povstávají.

Vstoupíme-li do chrámu katolického, nepotěšíme se o
mnohem více. I ve větších městech zarazí nás špatná,
bezsouhlasná hra na varhany; místo fugy překvapí nás
varhaník pochodem, rejdí dále a udělav překotný přechod
provede zase nějakou polku. A ký to varhaník, budete se
tázati? Ano, je to varhaník, kterýž několik služeb po
sobě zastává. Jest sluhou, zvoníkem, svíčkářem, kostel-
níkem, slovem vším, jen ne řádným varhaníkem. Ano,
viděl jsem varhaníka, kterýž také vozkou byl, faráři šaty
a boty cídil. A co za to měl? Stravu, bídnou komůrku
a několik zlatých čtvrtleň.

Co a jak varhaníci tito hudbě rozumějí, bude vidno z následující události: Každou téměř neděli jela vrchnost Ž... s dětmi a s několika úředníky do města Rawy as 2 míle od naší vesnice vzdáleného do chrámu katolického. Nemotorná hra na varhany a bídny zpěv v chrámě tomto hnětly nás velice. Předsevzal jsem si, tomu aspoň z části vypomoci. A však jakým způsobem? I napadlo mi, že guvernánka, jež se u této hraběcí rodiny nacházela, krásným sopranem se honosí a co dále, že i mladý hrabě Ž. dosti slušným tenorem zpívá. Měl jsem vyhráno, neboť o hlas bassový postaralo se moje hrdlo a pln radosti pustil jsem se do tříhlasové mše s průvodem varhan, a ve čtyřech nedělích byla celá mše i s vložkami hotova, ano mše pro sopran, tenor, bass a obligatní varhany.

Partii pro varhany poslal jsem varhaníku do Rawy, aby ji, až ku zkoušce přijedeme, dobře hráti dovedl. Několik dní na to přijeli jsme do Rawy. Varhaník nacházel se již na kůru. Každý byl napnut, jak se nám povede. I velel jsem varhaníku, by si za varhany sedl. Avšak varhaník otevřel na mne s udivením oči a pravil pak docela chladně: „A proszu pana, kiedy ja nieznaju noty.“ My zůstali všichni jako opáreni; neboť co nám bylo nyní počítí? Hrál jsem ovšem trochu na varhany, ale vždyť jsem měl také svůj bassový part zpívati. Však nic na plat: pustil jsem se do toho. Ruce, nohy i hrdlo pracovaly a my, znajíce mši nazpaměť, dostali se šťastně ku konci. Že nás pak chvála šlechticů polských, kteří se tam v četném počtu sjeli, neminula, nemusím podotýkati.
(Dokončení.)

O prvních začátcích na piano.

Sděluje Frant. Blažek, učitel harmonie na ústavě varhanickém.
(Pokračování)

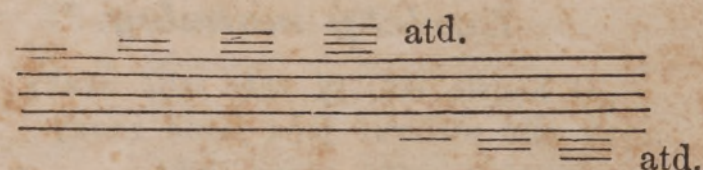
Představení rozličných tónů zřejmými známkami.

Umí-li žák všechny noty na pěti liniích a jich mezérách v jakém koliv pořádku pojmenovat a na nástroji jimi naznačené tóny také vyhledat, přikročí se k notám, ježto se mimo tyto pět linií nacházejí. Kromě několika tónů jednou- i dvoučárkované oktávy, které pětliniová soustava v sobě nezahrnuje, zbývají nám tóny tři-, čtyř- a pak některé tóny malé oktávy notami představití. Vede-li se ale žák tak, by se řídil dle jednou čárkovaného \bar{e} a dle dvoučárkovaného \bar{f} , neboli což jest to samé, dle noty na první a páté linii, snadno sobě jména všech ostatních not vypátrá. Tyto dvě noty a tóny mu slouží co vodítka, nebo pomocí oné na první linii vyskoumá jména nižších a pomocí této na páté linii vyhledá sobě jména zase vyšších not.

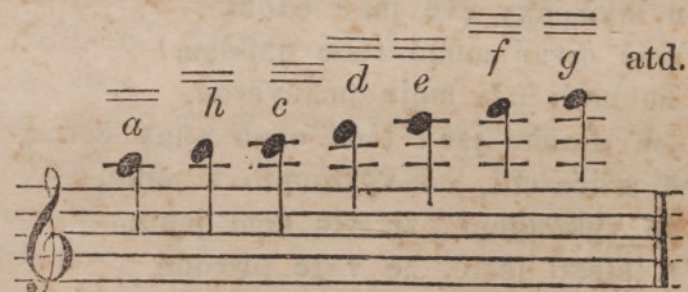
Pokračování dalšího vysvětlování dělo by se asi v ten způsob: Nejvyšší tón, jež jsme byli s to v pětliniové

soustavě naznačiti, jest dvakrát čárkované \bar{g} , a nejnižší jednou čárkované \bar{d} ; chci-li tedy napsati notou tóny: \bar{a} , \bar{c} , \bar{e} atd. nebo \bar{c} , \bar{a} , \bar{f} a jiné více, nemám pro ně žádného místa a žádných linií, což přivodí na mysl, jakby se místa pro noty dala pod i nad linií soustavou rozšířiti?

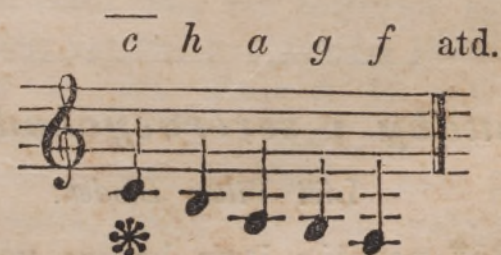
K naznačení těchto tónů a k rozmnožení notových míst poslouží nám zase linie a jejich mezery s tím však jediným rozdílem, že se místo celé linie toliko krátká čárka dělá. Má-li se napsati hlubší tón nežli \bar{d} , kladou se tyto krátké čárky pod linie; jedná-li se o vyznačení notou vyššího tónu nežli je \bar{f} , dělají se přídavné linie nad hlavními liniemi.

Jelikož první krátká čárka nad liniemi nahraňuje šestou linií, musí se dle noty páté linie nota na této první čárce nazývati \bar{a} , nota bezprostředně nad ní \bar{h} , nota na druhé přídavné linii, jížto se nahraňuje sedmá linie, bude vyznamenávat \bar{c} , nota nad touto krátkou linií bude představovat \bar{d} , na třetí krátkou případně \bar{e} , udělám-li notu bezprostředně nad touto třetí krátkou linií, musí se nazývat \bar{f} , nota na čtvrté krátké linii znamená \bar{g} atd., n. p.

Pro jednoučárkované \bar{c} nestává též žádné dlouhé linie; poustupujeme-li ale od \bar{e} , shledáme, že ono obdrží první krátkou čárku pod liniemi, následující malé \bar{h} udáme notou bezprostředně pod touto krátkou čárkou, nota na druhé přídavné linii bude představovat následující malé \bar{a} ; napíšeme-li notu bezprostředně pod ní, obdržíme notu malého \bar{g} , postoupneme-li o stupeň níže na třetí přídavnou linii, shledáme, že nota na této linii musí se nazývat \bar{f} a t. d., n. p.

Nyní necht žák zase jmenuje řadu not začínaje s \bar{f} , a jda stupmo až do čtyřčárkované oktávy; umí-li je od

*) Poněvadž se toto \bar{c} v G-klíči i v F-klíči na první čárce nachází, slove jednou čárkované.

zdola i zhora dobře jmenovat, dávají se mu příklady, kde se všelijak skočmo od jedné noty k druhé pokračuje.

Cvičí-li se v notách od e, dolů sestupujíc, děje se to též tak; nejdříve v posloupnosti, posléz ve větší vzdálenosti.

A tak se žák konečně přiblížil k úlohám, kteréž zaujmají vesměs všechny tóny v G-klíči obyčejně užívané od *f* malé oktávy, až k tónům čtyř- a pětičárkované oktávy.

Úkoly se dávají ve způsobu již nahoře podotknutém, totiž: ukládají se příklady notové anebo pouze písmena s přidáním známek oktávy.

V prvním případě napíše žák jména not a patřičné znamení oktávy, v druhém pádu, záleží-li úloha z písmen, napíše místo nich zase noty. Aby si ale zvykal psaný tón jak zní také představovat a jej hbitě na klavíru vyhledat, nutno, by si každou úlohu přebral.

Tímto střídáním se stane učení zajímavějším, pozornost a horlivost žáka tak snadno neochábně, nepočítajíc ani to, že i sluch se brousí.

(Pokračování)

FEUILLETON.

Zprávy domácí.

(Opera). Die beiden Füchse (Obě lišky), komická opera ve 2 dějstvích; slova od Bouillyho, hudba od E. Henryho Méhula provozována jest dne 22. října. Děj této opery je tento: Rytmistr Kleefeld se sluhou svým Janem vyšel ze svého bytu, chce spatřiti dívku, již malíř Cerberti v domě svém chová. Oba se radí, jak by malíře oklamati a svěrenku jeho uhlídati mohli. Tu zavzní zpěv dívky a rytmistr opakuje poslední slova její. Na to vyjde malíř se svým barvoztěračem Nikolou, a dí mu, by v domě dobrý pozor dával, nikoho tam nepouštěje; přitom mu sděluje, že sem přibyl obchodník s obrazy, jehož sice nezná, s nímž však v obchodním spojení stojí. Mezi touto rozmluvou spustí Armantina, svěrenka malířova z okenice mřížované psaní rytmistru po tkaničce, v němž mu svůj smutný stav líčí a návštěvu dává, že mohou spouštěním a vytahováním psaníček po tkaničce svá mínění si sdíleti. Tlesknutí rukou bude jí vždy znamením, že jí své psaní dole připevnil: Náhle uhlídá Nikola psaní a upozorní na ně malíře. Sundav Cerberti list z tkaničky čte jej nahlas a zlobí se velice. Mezi tím připevní Jan, sluha rytmistru, nejsa od obou pozorován, na tkanici psaní rytmistrovo a odkvapí. Zatím přejde zlost malíře, ano on se těší s Nikolou ze své kořisti. Tu v radosti své tleskne Jan rukama a již vytahuje sobě Armantina list rytmistru, aniž malíř a barvoztěrač čehož pozorují. Cerberti ještě jednou Nikolou rozkazuje, by dobře hlídal a ubírá se k obchodníkovi s obrazy. Rytmistr vyslechnuv rozmluvu malířovu přestrojí se za prodáváče obrazů a chce starého Cerbertiho obelstít a do domu jeho se dostat. I dohoní brzy malíře a oba přicházejí nazpět. Cerberti však nedůvěřujíc cizinci, dává mu rozličné otázky, obrazů jeho se týkající a zplete konečně přestrojeného rytmistra, pozná klam a rytmistr musí s nepořízenou odtáhnout. Avšak šťastná náhoda přivede zklamanému rytmistru zase někoho ku pomoci. Petr totiž, venkovský synek ze Šváb, přichází k svému strýci Nikolou na návštěvu a přináší malíři a Nikolovi psaní, pak pytel s rozličnými drobnostkami, šatule atd.; ostatní věci si nechal v hostinci. Rytmistr a Jan praví k němu, aby jim zde vše nechal a si pro druhé věci do hostince šel, sice že mu to někdo ukradne. Petr odejde pro ostatní věci, co zatím Jan se v jeho šat přestrojí. Tu vyjdou malíř a Nikola z domu a vidí venkovského synka. Přestrojený Jan odevzdá psaní malíři a padne Nikolovi do náruče. Nikola neviděl nikdy Petra a drží Jana za Petra. V tom přikvapí s ostatními věcmi Petr, sám však nemaje listů jest držán za přestrojence a jest ode všech vyhnán. (1. dějství.) Janův záměr se poštěstil. Vidíme ho u malíře právě třením

barev se zanášejícího, vidíme také Nikolu, jenž se ho na své příbuzné v dálné otčině táže. Jan, neznaje poměrů ani příbuzných jeho, odpovídá nejistě a někdy opáčně; avšak dobrým obratem se vždy omluví a své řeči pravdivosti dodá. Na to vstoupí do komnaty malíř Cerberti a svěrenka jeho, Armantina. Cerberti vytasí se s její psaním, kteréž rytmistru psala, co zatím dívka rytmistruv list mu ukazuje. Z toho se rozpře rozmluva; Armantina žádá, by mohla jíti do obrazárny, hodlajíc tam rytmistra spatřiti. Cerberti jí to pod tou výminkou slíbí, pakli mu sloužití bude co model k obrazu jeho „Rytíř Bayard“. Oná svolí; ale nyní se jedná o to, kdo rytíře představovat bude. K tomu účelu pošle malíř sluhu svého Nikolu pro sprostého husara. Malíř s Armantinou odejdou do vedlejší komnaty. V rychlosti otevře přestrojený Jan okno, zavolá na rytmistra a ten oknem do pokoje vstoupí. Brzy na to vkročí husar do pokoje a pozdraví svého rytmistra, kterýž však husara domů pošle a sám se do šatů Bayardových ustrojí. Nyní objeví se malíř, postaví si Armantinu a rytmistra za model a počne malovat. Mezi tím, co rytmistr dívce svou lásku potají vyjevuje a ruku svou jí nabízí, postaví se čtveračivý Jan za obraz a maluje na protější straně oslí hlavu. V tom zavzní znamení vojenské trouby, husar přiběhne pro rytmistra a tak ho prozradí. Klam se odhalí! K tomu ještě přijde Petr, venkovský synek. Že ho nyní Nikola pozná, dá se mysliti; neboť rytmistr i jeho sluha Jan jsou prozrazeni. Cerberti se na to zlobí, že byl obelstěn a nechce dáti rytmistru Armantinu; avšak dívka je plnoletá a podá ruku svému milenci. Co se to vše rozlušťuje, obrátí Jan obraz. Malíř jest oklamán a ještě pro posměch s dlouhýma ušima co osel vypodobněn. Tímto se končí komický, ano velmi drastický děj této opery. (2. dějství.) Opera tato, kteráž se r. 1803 v komické opeře v Paříži dávala, došla již tenkrát u kritiků francouzských slušného uznání a u obecenstva velké obliby. Orchestraci v této opeře jest i při málo prostředcích plna účinku, nápěvy jsou jednoduché, ale pěkné a někdy půvabné. Ovšem nachází se v ní něco zastaralého, avšak tato vada neruší dojem celku. Z nápěvů vyniká romancí rytmistrova v prvním dějství, pak duetto mezi Janem a Nikolou v druhém dějství. O hudbě této opery může se říci, že je co do líčení ckarakterů pravdivá, příjemná a předc lehká. Provedení této opery vyhovělo požadavkům obecenstva. Všichni účinkující pánové Hassel (Jan), Bachmann (rytmistr), Markwardt (Petr), Skuta (barvoztěrač); slečna Tipková (Armantina) se dobře drželi a svým úlohám dostáli. — Dne 21. října opakovala se opera „Nordstern“, dne 26. t. m. dávána jest opera „Martha.“

— Pan Vojt. A. Šmilovský sepsal jednomu z našich důkladných skladatelův text k české národní operě. Opera ta jmenuje se „Záboj“, obsahuje tři dějství a vyniká zvláště vzletem lyrickým. Látka této opery jest z rukopisu Kralodvorského.

— Pozůstalé skladby Karla Pitsche, kteréž hlavně z praeludií sestávají, vydá, jak se dovídáme, činný p. Leop. Zvonář. Z čistého výnosu založeno bude nadání pro nejpilnější a nejschopnější žáky školy varhanické.

— Jednota Pražských hudebních umělcův, ježto se r. 1803 utvořila a od téhož času produkcemi velkolepých oratorií značných zásluh o hudbu si získala, provede o vánocích krásné oratorium „Die Zerstörung Jerusalems“ (Rozboření Jerusalema) od F. Hillera. Dále uspořádá k slavnosti stoleté památky na Haendla o velkonocích r. 1859 velkou Akademii, v nížto se velkolepé oratorium „Samson“ od téhož mistra, pod vedením kapelníka Fr. Škroupa provozovati bude.

— Pan Vovorský, tenorista, obdržel místo k divadlu do Štětína a pan Schwarz, barytonista do Sibína. Oba jsou Pražané a došli při prvním vystoupení pochvaly.

— Kapelník vojenský, pan Th. Svoboda přibyl do Prahy a hodlá dát koncert na křídlatec (Flügelhorn), jímžto on obratně vládne.

— V druhém „Vínku hudebním“, jenž se dne 23. října v sále konviktském odbýval, vystoupil pan Schmidt, absolvovaný žák konservatoria, 7. koncert Beriotův na housle přednášeje. Hra jeho, jakož i orchestr p. Webra líbily se četnému obecenstvu. V třetím „Vínku“ dne 25. t. m. uslyšíme slepého pianistu pana Nejedlého, žáka to pana Bed. Šimáka.

(V.) **Mělník** dne 23. října. Tyto dni uspořádal zde žák Pražského konservatoria, pan Jos. Ott, koncert na klarinetu a došel hojně pochvaly.

(K.) **Pardubice** dne 24. října. Ku prospěchu zdejších chudých vystoupí dnes v koncertě pan Jos. Herzig, kterýž již dne 16. t. m. v měštanské besedě nás hrou na housle oblažil. Také v městečku Sezemicích hrál k dobrému účelu.

Zprávy z Rakouska a z ciziny.

Berlín. Výtečný pianista pan Charles Wehle uspořádá co nevidět hudební „Matinée“, v nížto provede svou velkou sonatu (op. 38) Marche cosaque, Chanson a boire (píseň pijáckou) a jiné své skladby. — Hansmannský zpěvácký spolek připravuje ku provedení nové oratorium „Die Aufweckung des Lazarus“ od J. Vogla z Petrohradu.

Drážďany. Henry Wieniawski dával zde koncert na housle a hrál koncert od Mendelssohna, Paganiniho, „di tanti palpiti“ a své skladby. Přísný kritik O. Bank staví ho k těm nejprvnějším houslistům našeho století.

Frankfurt. Slavný houslista Vieuxtemps (vysl. Vietán) vystoupí zde před svým odchodem do Paříže, dne 22. října v koncertu.

Heilbron. Tyto dni slyšeli jsme historickou kantatu „Die Glocken von Speyer“, jejížto text zpracoval dlé pověsti o smrti Jindřicha IV. spisovatel Eyth. Skladatel této kantaty jest mladý a nadaný Arnošt Mašek jun., kterýž s velkou obratností ji v hudbu uvedl. Druhý díl této kantaty uslyšíme ještě tuto zimu.

Koblentz. Dne 9. a 10. října slavila se zde 50letá jubilejní slavnost zdejšího „Hudebního ústavu“ pod ředitelstvím Fr. Webera a ředitele hudby Lenze.

Lvov. Ve středu dne 21. nařekl pan Stanislav Duniacki, žák konservatoria Bruselského, koncert ku prospěchu zdejší hudební jednoty. Bude se dávat jeho symfonie pro celý orchestr, a slečna Wygrzywalska zazpívá písně z Mickiewiczze, jež dotčený virtuos v hudbu uvedl. — Rodina Holasova z Čech dávala zde kvartetta s dobrým prospěchem.

Milán. Houslistky slečny Fernyové dávaly zde koncerty a pojedou nyní do Terstu a pak do Vídně.

Mons. Konečně víme něco bližšího o roku narození znamenitého skladatele a našeho rodáka Orlanda di Lasso, od Francouzů „Rolland de Lattre“ zvaného. Našel se starý register ze 16. století, v němž čísti možná: Orlando Lassos, anno 1532, aetate 12. (Orlando Lassos, roku 1532 dvanáct let stár.) Z toho vyplývá, že byl narozen roku 1520.

Paříž. Giac. Meyerbeer dokončil dvě nové opery a sice jednu romantickou „Juditu“ a komickou „Le chercheur d'or“ (vyhledávatel zlata). Poslední odevzdal genialní skladatel řediteli komické opery p. Roqueplanovi.

Pešť. Nedávno dávala se tu nová opera „Die Nixe“ od kapelníka J. B. Klerra a líbila se dosti. Text prý nestojí za mnoho; ale hudba vyniká pěknými nápěvy a efektuplnou instrumentací.

Petrohrad. Italská opera otevřena jest dne 20. září operou „I Lombardi“ (Lombardové) od Verdiho. Hvězdou personálu operního jest věhlasný tenorista Tamberlík.

Postupín. Mladý virtuos na klavír p. Walter dával dne 17. září koncert na fisharmoniku a došel skvělého výsledku.

Stuttgart. Na konci tohoto roku bude se zde provozovat nová opera „Anna von Landskron“ od komorního hudebníka J. Alberta, genialního žáka Pražského konservatoria.

Varšava. Moniuszko dokončil opět novou operu „Plavec“, která se tu s pochvalou dávala.

Vídeň. Na zdejší universitě zřídil se „Akademický zpěvácký spolek“, ze studujících tří fakult sestávající. Chormistr téhož spolku jest právník Rud. Weinwurm. Bylo by žádoucí, kdyby i ostatní university tento příklad následovaly! — Houslista M. Hauser a cellista Kellermann zřídí tu brzy koncerty.

— Zdejší pianista Möszmer obdržel od císaře tureckého řád Medjidieský. Zpěvácký spolek (ředitel Herbek) provedl dne 26. t. m. oratorium „Jidáš Makabejský“ od Haendla; a zpěvácká Akademie (ředitel Stegmeyer) uspořádá v zimní saisoně 3 koncerty. V prvním (dne 28. listop.) budou dávány skladby od Seb. a Chr. Bacha, Lottiho, Duranta, Mendelssohna, Essera a Schuberta. — Slečna Andréová, kterouž někteří entusiasté „švédským slavíkem“ nazvali, nepronikla ani hlasem ani svým uměním; místo slavíka slyšelo obecenstvo toliko obyčejnou pěnkavu.

Výmar. Slečna Starková, pianistka, divotvorné to dítě ruské, hrála zde při dvoře a líbila se velice.

Listárna. Pánové, kteří se od 25. října na „Dalibora“ předplatili, obdrží přílohu I. později, anto nás ještě nová zasilka s přílohami z Lipska nedošla. — Panu J. H. v Pečíně. Nemusel jste to schvalně posílati; mše Horáková do D-moll nevyšla ještě tiskem. — Panu J. K. v Kácově. Čtyrtletní předplacení na Dalibora obnáší 1 zl. stř.; pošlete ostatek při příležitosti. — Panu T. v Miláně. Nebylo by Vašnostem možná, byste nám časem zajímavé hudební zprávy z „Gazetta musicale di Milano“ u výtahu zasílali.